

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

اداره سیاستها و مقررات ارزی

«مجموعه مقررات ارزی»

بخش ششم:

عملیات ارزی

شعب و واحدهای بانکهای

مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران

و

شعب و واحدهای بانکهای ایرانی خارج از کشور

«بخش ششم»

صفحه

عنوان

۲

الف. خرید و فروش ارز

۳

ب. واردات کالا و خدمات از طریق گشایش اعتبار اسنادی / ثبت برات اسنادی و حواله وجه

۸

پیوست (شماره ۱ الی ۳)

عملیات ارزی شعب و واحدهای بانکهای مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران و شعب و واحدهای بانکهای ایرانی خارج از کشور به نرخ بازار فرعی و به شرح ذیل می‌باشد:

الف. خرید و فروش ارز

انجام معاملات ارزی با کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی اعم از ایرانی و خارجی توسط شعب مستقر در مناطق آزاد با رعایت موارد ذیل بلامانع می‌باشد:

۱- خرید ارزهای انتقالی از طریق سیستم بانکی بین‌المللی از جمله حواله‌های ارزی، چکهای مسافرتی، کارتهای اعتباری و سایر ابزارهای معتبر بانکی و موجودی حسابهای ارزی بدون هیچگونه محدودیتی مجاز می‌باشد.

تبصره: خرید اسکناس بارعایت "قانون مبارزه با پولشویی و مقررات مربوط" مجاز می‌باشد. ۲- بانکهای مستقر در مناطق آزاد می‌توانند صرفاً نسبت به فروش و انتقال ارز در قالب ابزارهای بانکی شامل گشایش اعتباراسنادی، ثبت سفارش برات اسنادی و حواله با تکمیل فرم تقاضای مشتری (به شرح پیوستهای ۱ و ۲) به واحدهای تولیدی و غیر تولیدی مستقر در مناطق مزبور به ترتیب ذیل اقدام نمایند:

۱-۲) فروش ارز در قالب ابزارهای بانکی فوق به واحدهای تولیدی جهت ورود مواد اولیه و کلیه کالاهای مورد نیاز خط تولید پس از احراز هویت متقاضی و همچنین ارائه تائیدیه سازمان مناطق آزاد مبنی بر تولیدی بودن واحد مورد بحث، به شرط اخذ پیش دریافت، وثایق معتبر و ارائه گواهی بازرسی کالا در مبدا حاکی از تائید قیمت کالا و نیز ارائه گواهی مزبور در مقصد مبین مطابقت کالای مزبور با شرایط کمی و کیفی اعتباراسنادی و یا اسناد تجاری مربوطه بلامانع بوده و در خصوص حواله، علاوه بر رعایت موارد مذکور اخذ تعهد ارائه اسناد تجاری حاکی از خرید کالا و خدمت (پروفرما، سیاهه تجاری، گواهی مبدا، بارنامه، گواهی‌های بازرسی فوق الذکر، بیمه‌نامه و صورت وضعیت انجام کار و سایر اسناد مربوطه مورد تائید کارفرما) ظرف مهلت (۳) ماه از تاریخ انتقال وجه نیز الزامی می‌باشد.

۲-۲) فروش ارز به واحدهای تجاری به شرط دریافت ۱۰ درصد (ده درصد) هم ارز ریالی وجه مربوط در قالب وثایق معتبر به تشخیص آن بانک علاوه بر اخذ پیش دریافت مربوط و تضامین لازم دریافتی و نیز رعایت کلیه ترتیبات فوق بلامانع می‌باشد.

تبصره ۱- : بدیهی است آزاد سازی وثایق مزبور از جمله ۱۰ درصد (ده درصد) فوق‌الذکر منوط به ارایه اسناد حاکی از ورود کالا به منطقه ظرف مهلت ۶ ماه از تاریخ انتقال وجه خواهد بود.

تبصره ۲- چنانچه متقاضی ظرف مهلت سه ماهه نسبت به ارائه اسناد مربوط اقدام ننماید اخذ جریمه نقدی معادل ۱۰ درصد (ده درصد) میزان تعهد ارزی ایفاء نشده به ریال به نرخ روز الزامی بوده که پس از دریافت و نگهداری جریمه مزبور بمدت

- ۶- ماه نزد آن بانک متعاقباً می‌بایست هزینه‌های مربوط از مبلغ دریافتی کسر و باقی‌مانده به حساب خزانه واریز گردد.
- ۳- خرید و فروش ارز توسط شعب و واحدهای مستقر در خارج از کشور آن بانک با رعایت بند (۲) فوق‌الذکر و تبصره‌های ذیل آن و تسویه ریالی آن در مناطق آزاد و داخل کشور بلامانع می‌باشد.
- ۴- خرید و فروش ارز بین بانکهای مناطق آزاد و شعب خارج از کشور بانکها مجاز می‌باشد.
- ۵- انجام معاملات خرید و فروش ارز صرفاً با صرافی‌های آن بانک بلامانع می‌باشد.
- ۶- انجام معاملات خرید و فروش ارز بانرخیهای آن بانک و سود و زیان احتمالی نیز بعهده آن بانک خواهد بود.
- ۷- فروش ارز به متقاضیان بابت واریز به حسابهای ارزی اشخاص حقیقی و حقوقی مجاز نمی‌باشد.
- ۸- فروش ارز بابت موارد مندرج در سایر بخشهای مجموعه مقررات ارزی که با نرخ بازار فرعی مجوز فروش داده شده است بلامانع می‌باشد.

ب. واردات کالا و خدمات از طریق گشایش اعتبار/ثبت برات اسنادی بصورت دیداری و مدتدار (حداکثر یکسال) و حواله وجه

واردات کالا، خدمات و کرایه حمل بارائه تقاضای کتبی خریدار و مدارک مندرج در بند (الف-۲) فوق تابع مقررات صادرات و واردات و امورگمرکی مناطق آزاد تجاری-صنعتی جمهوری اسلامی ایران و مقررات متحدالشکل اعتبارات/بروات اسنادی (UCP۶۰۰ و URC۵۲۲) بوده و از مقررات صادرات و واردات کشور در رابطه با واردات کالا به داخل سرزمین اصلی مستثنی می‌باشد.

(الف) نحوه تامین پیش دریافت اعتبار/برات اسنادی

- ۱- میزان پیش دریافت برای واردات کالا، خدمات و کرایه حمل در روز گشایش اعتبار اسنادی/ثبت برات اسنادی با تشخیص، مسئولیت و ارزیابی آن بانک از واردکننده و شرایط اعتباری وی خواهد بود. باقیمانده وجه اعتبار اسنادی/برات اسنادی بایستی با پوششهای لازم و کافی تاروز معامله اسناد یا روز پرداخت وجه به کارگزار توسط واردکننده تامین گردد.

تبصره: استفاده از محل تسهیلات ارزی بمنظور واردات اعم از تسهیلات ارزی از محل منابع بانکها، بانک جهانی "W.B"، بانک توسعه اسلامی "I.D.B"، حساب ذخیره ارزی حاصل

شماره: ۶۰/۱۰۲۳

تاریخ: ۱۳۹۰/۸/۳

از عواید نفت و فاینانس از این نظر تابع ضوابط و مقررات مندرج در بخش چهارم مجموعه مقررات ارزی (تسهیلات ارزی) خواهد بود.

۲- معادل دریافت‌های ریالی از واردکننده قبل از تاریخ معامله اسناد، به نرخ روز دریافت (پیش دریافت و میان دریافتها) فروش ارز قطعی می‌باشد و تسویه حساب نهایی با واردکننده در روزظهنویسی به نرخ روز معامله اسناد یا روز پرداخت وجه به کارگزار برای بقیه مبلغ اعتبار انجام خواهد شد.

تیسره:

در صورتیکه واردکننده کتباً درخواست و تقبل نماید که کلیه مسئولیتهای مربوط به تغییرات و نوسانات نرخ ارز را عهده‌دار می‌گردد "پیش دریافت و میان دریافت‌های ریالی" علی‌الحساب تلقی و فروش قطعی ارز و تسویه حساب نهایی با مشتری بمیزان صد درصد وجه اعتبار به نرخ روز معامله اسناد یا روز پرداخت وجه به کارگزار نیز بلامانع است.

۳- شرایط گشایش اعتبار اسنادی مدتدار (Deferred Payment):

۳-۱- گشایش اعتبار اسنادی مدتدار صرفاً با شرط پرداخت وجه اسناد حداکثر ۱۲ ماه پس از معامله اسناد یا تاریخ بارنامه (بشرط معامله اسناد) با ارائه پروفرما/قرارداد تجاری که در آن قیمت کالا براساس فروش مدتدار تنظیم شده باشد با رعایت موارد ذیل امکان پذیر است.

۳-۱-۱- ارائه تاییدیه سازمان منطقه آزاد تجاری - صنعتی مبنی بر موافقت با گشایش اعتبار اسنادی مدتدار جهت ورود کالا.

۳-۱-۲- ارائه تاییدیه سازمان منطقه آزاد تجاری - صنعتی مبنی بر موافقت با سررسید پرداخت اعتبار اسنادی مدتدار بویژه در خصوص کالاهای تجاری.

۳-۱-۳- اخذ تعهد از واردکننده مبنی بر حمل و ورود کالا به منطقه مورد نظر حداکثر ظرف سه ماه پس از تاریخ معامله اسناد.

۳-۱-۴- ضرورت ارائه گواهی بازرسی بهمراه سایر اسناد اعتبار اسنادی.

۳-۲- بانک موظف است مطابقت ظرفیت واردکننده با مصرف کالای موضوع اعتبار اسنادی مدتدار را بررسی و کنترل نماید.

۳-۳- تسویه حساب با واردکننده منوط به ارائه گواهی سازمان منطقه آزاد مبنی بر ورود کالا مطابق شرایط اعتبار اسنادی می باشد.

۳-۴- تکمیل فرم پیوست شماره (۳) الزامی است.

۳-۵- حداقل پیش دریافت:

- دریافت حداقل ۱۰٪ (ده درصد) مبلغ اعتبار اسنادی به هنگام گشایش اعتبار اسنادی و ۱۰٪ (ده درصد) به هنگام معامله اسناد و مابقی در سررسید پرداخت جهت اعتبارات اسنادی با سررسید سه ماه.

شماره: ۶۰/۱۰۲۳

تاریخ: ۱۳۹۰/۸/۳

- دریافت حداقل ۱۵٪ (پانزده درصد) مبلغ اعتبار اسنادی به هنگام گشایش اعتبار اسنادی و ۱۵٪ (پانزده درصد) به هنگام معامله اسناد و مابقی در سررسید پرداخت جهت اعتبارات اسنادی با سررسید شش ماه.

- دریافت حداقل ۲۰٪ (بیست درصد) مبلغ اعتبار اسنادی به هنگام گشایش اعتبار اسنادی و ۲۰٪ (بیست درصد) به هنگام معامله اسناد و مابقی در سررسید پرداخت جهت اعتبارات اسنادی با سررسید دوازده ماه.

تبصره ۱:

درصدهای تعیین شده فوق حداقل دریافتی بوده و بانک می‌بایست در روز گشایش اعتبار اسنادی، با توجه به صلاحیت و توان اعتباری مشتری پوششهای لازم و کافی را از واردکننده بابت تامین باقیمانده وجه اعتبار اسنادی تا روز پرداخت وجه به کارگزار اخذ نماید. لازم است وثیقه‌های مأخوذه از مشتریان از درجه نقدینگی بالایی برخوردار بوده و بلامعارض باشد تا در صورت عدم ایفاء تعهدات حقوق بانک در حداقل زمان استیفاء گردد.

تبصره ۲:

متقاضی موظف است در تاریخهای تعیین شده نسبت به پرداخت ارز به مبلغ مقرر اقدام نماید. چنانچه پرداخت ارز با تأخیر صورت پذیرد بانک نسبت به دریافت خسارت تأخیر تأدیه و سایر خسارتهای احتمالی با توجه به قراردادهای منعقد شده با متقاضی اقدام خواهد نمود.

تبصره ۳:

چنانچه مدارک اعتبار اسنادی به صورت نقدی به بانک ارائه شده باشد، لیکن واردکننده تقاضای تغییر شرایط پرداخت اعتبار اسنادی نقدی به مدتدار را داشته باشد، در صورت اعلام قبولی فروشنده مبنی بر عدم دریافت وجه اضافی و با ارائه پروفرما/قرارداد تجاری اصلاح شده با رعایت موارد مندرج در بند (الف - ۳) تغییر شرایط پرداخت بلامانع می‌باشد.

تبصره ۴:

در صورت اعلام کارگزار و تقاضای کتبی خریدار از بانک مبنی بر قبول برات موقع معامله اسناد، بانک موظف است قبل از تحویل اسناد در مورد بروات دیداری نسبت به دریافت ارز و در مورد بروات مدتدار قبل از تحویل اسناد، پوششهای لازم و کافی متناسب با اعتبار خریدار از وی اخذ نماید.

در غیر این صورت بانک تعهدی نسبت به قبولی و پرداخت وجه برات نخواهد داشت.

۴- شرایط قبول برات مدتدار:

۴-۱- قبول برات مدتدار با شرط پرداخت وجه اسناد حداکثر شش ماه پس از معامله اسناد امکان پذیر می‌باشد.

۴-۲- قبول برات جهت ورود مواد اولیه مورد نیاز واحدهای تولیدی مستقر در مناطق آزاد و دارای پروانه مربوطه از دستگاه ذیربط و در حد مصرف مواد فوق پس از بررسی و تایید توسط بانک، با شرط پرداخت حداکثر یکسال و نیم بلامانع است.

۴-۳- رعایت موارد مندرج در بندهای ۲-۳ و ۴-۳ و تبصره های مربوطه الزامی است.

(ب) گشایش، تعیین سررسید و تمدید اعتبارات/بروات اسنادی

۱- تعیین سررسید، تمدید اعتبارات/بروات اسنادی (برای بروات مدتدار حداکثر به مدت‌های تعیین شده در بندهای ۱-۴ و ۲-۴ با درخواست واردکننده با توجه به روابط بانک و مشتری تعیین می‌گردد.

۲- درج شرط حمل کالا باموتورلنج در شرایط اعتبار اسنادی در صورت قبول کلیه مسئولیتها توسط خریدار و داشتن پوشش بیمه‌ای مناسب بلامانع می‌باشد.

۳- گشایش اعتبارات اسنادی تنخواه کرایه حمل برای حمل کالاهایی که اعتبارات اسنادی آنها بر مبنای ترمهای گروه F^1 اینکوترمز مفتوح گردیده است در بانکهای متفاوت بلامانع است.

(ج) پیش پرداخت ارزی

پرداخت بخشی از وجه اعتبارات اسنادی بصورت پیش پرداخت به ذینفع در صورت تامین وجه ارزی و ریالی توسط خریدار در مقابل اخذ ضمانتنامه بدون قید و شرط معتبر بانکی و یا ضمانتنامه صادره توسط شرکتهای بیمه و یا فروشنده با مسئولیت وارد کننده (خریدار) به همان میزان با درج در شرایط اعتبار اسنادی بلامانع است.

(د) ظهنویسی اسناد

ظهنویسی اسناد در مقابل دریافت و رسیدگی نسخ اصل اسناد مطابق شرایط اعتبارات اسنادی/بروات اسنادی امکانپذیر است.

تذکره:

در موارد اضطراری بنا به درخواست واردکننده با تشخیص و موافقت آن بانک و مشروط به تامین و حفظ حقوق کلیه طرفهای مرتبط با موضوع، صدور مجوز ترخیص کالا به منطقه، بلامانع می‌باشد.

(ه) اعتبارات اسنادی تایید شده

در مواردیکه خریدار بنا بر تقاضای فروشنده و کارگزار درخواست افتتاح اعتبارات اسنادی تایید شده و یا تایید اعتبارات اسنادی گشایش شده را بنماید انجام تقاضا توسط بانک گشایش کننده بلامانع است.

(و) مقررات بازرسی

اخذ تعهد ارائه گواهی بازرسی کالا در مقصد از واردکننده الزامی می‌باشد. در صورت درخواست خریدار درج شرط ارائه گواهی بازرسی در شرایط اعتبار اسنادی بلامانع است.

توصیه می‌شود خریداران به جهت اطمینان بیشتر از صحت گواهی‌های بازرسی از خدمات شرکت‌های بازرسی معرفی شده طبق فهرست پیوست مجموعه مقررات ارزی (بخش دوم - "حمل و نقل کالا، بیمه و بازرسی") استفاده بعمل آورند. علی‌ایحال استفاده از خدمات سایر شرکتهای بازرسی با قبول مسئولیتهای مترتبه توسط خریدار بلامانع است.

(ز) مقررات بیمه

کلیه مؤسسات بیمه ایرانی و مؤسسات بیمه‌ای که از بیمه مرکزی ایران اجازه فعالیت در مناطق آزاد تجاری را دریافت می‌نمایند مجاز به صدور بیمه‌های موضوع ماده ۷۰ قانون تاسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه گری ۱۳۵۰ در محدوده مناطق آزاد می‌باشند. بنابراین گشایش اعتبار اسنادی بصورت C.I.F یا C.I.P با رعایت موضوع این بند در چارچوب مقررات UCP۶۰۰ در مناطق آزاد تجاری مجاز می‌باشد.

(ح) نحوه تامین ارز

۱- گشایش اعتبار اسنادی/ثبت سفارش برات اسنادی و حواله وجه با دریافت هم ارز ریالی و فروش ارز توسط آن بانک در چارچوب مقررات مندرج در بند (الف-۲) امکان پذیر می‌باشد.

۲- واردات کالا و خدمت به مناطق مذکور با استفاده از ارز متقاضی تعریف شده در بخش اول مجموعه مقررات ارزی، صرفاً با اخذ تعهد ارائه اسناد تجاری مندرج در بند (الف-۲) پس از ۳ ماه از تاریخ انتقال وجه امکان پذیر می‌باشد.

(ط) ثبت اطلاعات آماری

اطلاعات و آمار اعتبارات اسنادی/بروات اسنادی و حوالجات و آمارهای خرید و فروش ارز میبایست توسط اداره مرکزی بانکها طبق دستورالعمل‌های مربوطه به اداره آمار و تعهدات ارزی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ارسال شود.

«پیوستہا»

شماره: ۶۰/۱۰۲۳
تاریخ: ۱۳۹۰/۸/۳

«پیوست شماره ۱»

«بسمه تعالی»

فرم درخواست مربوط به اشخاص حقیقی متقاضی خرید ارز

نام و نام خانوادگی متقاضی: نام پدر: محل و تاریخ تولد:

شماره و محل صدور شناسنامه یا گذرنامه: کد ملی:

شغل:

آدرس و شماره تلفن محل کار:

آدرس و شماره تلفن محل اقامت:

میزان و نوع ارز مورد تقاضا:

نام و مشخصات دریافت کننده ارز:

آدرس و یا شماره حساب دریافت کننده ارز:

علت درخواست خرید و انتقال ارز:

امضاء

هویت متقاضی توسط اینجانب احراز گردید.

امضاء مجاز شعبه

شماره: ۶۰/۱۰۲۳
تاریخ: ۱۳۹۰/۸/۳

«پیوست شماره ۲»

بسمه تعالی

فرم درخواست مربوط به اشخاص حقوقی متقاضی خرید ارز

نام شرکت / موسسه: شماره ثبت:

نوع مالکیت: نوع فعالیت:

نام و نام خانوادگی مدیر عامل:

آدرس، شماره تلفن و شماره فاکس شرکت / موسسه:

میزان و نوع ارز مورد تقاضا:

نام و مشخصات دریافت کننده ارز:

آدرس و یا شماره حساب دریافت کننده ارز:

علت درخواست خرید و انتقال ارز:

امضاء

هویت متقاضی توسط اینجانب احراز گردید.

امضاء مجاز شعبه

بسمه تعالی

تعهدنامه واقعی بودن موضوع معامله مربوط به گشایش اعتبار اسنادی مدت دار

اینجانب/اینجانبان : فرزند: متولد:
شماره شناسنامه: صادره از:
این شرکت: بانمایندگی اشخاص
ذیل الذکر..... شماره ثبت:
دارنده کارت بازرگانی شماره: محل صدور: که در تاریخ: با ارائه
اوراق ثبت سفارش شماره: اعتبار اسنادی شماره:
به مبلغ ارزی: بمنظور ورود:
با تعرفه گمرکی: از طریق شعبه: بانک: افتتاح گردیده است متعهد
می گردم/می گردیم که معامله مربوطه که منجر به گشایش اعتبار اسنادی مدت دار مورد درخواست
می گردد واقعی بوده و در صورت اثبات غیر واقعی بودن معامله، متعهد می گردم/می گردیم که به ازای
معادل هر دلار مبلغ پانصد ریال به حساب بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران واریز نمایم/نمائیم. ضمن
اینکه بانک عامل و همچنین بانک مرکزی حق دارند اقدامات و مجازاتهای مقرر را در مورد
اینجانب/اینجانبان اعمال نمایند.

مشخصات امضاء کنندگان :

نام و نام خانوادگی	فرزند	شماره شناسنامه	صادر از
.....
.....

محل مهر و امضاء متعهد یا متعهدین
تاریخ

صحت مهر و امضاء متعهد یا متعهدین گواهی می شود.

شعبه بانک

در مورد اشخاص حقوقی احراز مشخصات شناسنامه ای و امضاء صاحبان امضاء مجاز الزامی است.